

TURKEY RIGHTS MONITOR

Uitgave 239 | Datum 13-19 Januari

(De links naar bijbehorende bronnen zijn te vinden op de Engelstalige versie.)

WILLEKEURIGE DETENTIE EN ARRESTATIE

In de loop van de week hebben openbare aanklagers de detentie van ten minste 98 personen bevolen wegens vermeende banden met de Gülen-beweging. In oktober 2020 werd in een advies van de VN-werkgroep inzake willekeurige detentie (WGAD) gesteld dat het op grote schaal of systematisch opsluiten van personen die banden zouden hebben met de groep, kan neerkomen op misdaden tegen de menselijkheid. Solidarity with OTHERS heeft een gedetailleerde database samengesteld om de aan Gülen gelinkte massale detenties sinds een mislukte staatsgreep in juli 2016 te monitoren.

GEDWONGEN VERDWIJNINGEN

Er is deze week geen nieuws naar buiten gekomen over Yusuf Bilge Tunç, een voormalige werknemer uit de publieke sector die tijdens de noodtoestand van 2016-2018 bij wetsdecreet uit zijn baan is ontslagen en die op 6 augustus 2019 als vermist is opgegeven. Hij is een van de laatste personen in een reeks van vermoedelijke gedwongen verdwijningen van regeringscritici sinds 2016.

VRIJHEID VAN VERGADERING EN VERENIGING

14 januari: Er braken protesten uit na de arrestatie van pro-Koerdische burgemeesters van de DEM-partij en de benoeming van een curator in de gemeente Akdeniz in Mersin, wat leidde tot politie-ingrijpen en de arrestatie van vijf personen.

14 januari: De Turkse regerende AKP heeft opnieuw een controversieel wetsvoorstel ingediend dat het Savings Deposit Insurance Fund (TMSF) toestaat op te treden als trustee voor bedrijven en verenigingen waar onderzoek naar wordt gedaan wegens financiële misdaden, waardoor het uitgebreide zeggenschap krijgt over bedrijfsactiviteiten, de verkoop van activa en liquidatie op basis van "sterke verdenking", beweren critici dat een maatregel een eerlijk proces ondermijnt en eigendomsrechten bedreigt, vooral na de inbeslagname van meer dan 1.100 bedrijven die banden hebben met de Gülen-beweging na de poging tot staatsgreep van 2016.

VRIJHEID VAN MENINGSUITING EN MEDIA

16 januari: De nieuwe Turkse cyberveiligheidswet bedreigt de journalistiek door het creëren van de perceptie van een datalek strafbaar te stellen, zelfs als er geen lek optreedt, met straffen tot vijf jaar gevangenisstraf en zware boetes.

MENSENRECHTENVERDEDIGERS

16 januari: Mary Lawlor, de speciale VN-rapporteur voor mensenrechtenverdedigers, uitte haar diepe bezorgdheid over de arrestatie van mensenrechtenadvocaten in Turkije op beschuldiging van terrorisme, en bekritiseerde het misbruik van antiterrorwetten om juridische professionals aan te vallen.

ONAFHANKELIJKHEID VAN DE RECHTERLIJKE MACT EN RECHTSSTAAT

14 januari: Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) oordeelt dat Turkije artikel 6 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens heeft geschonden door 42 rechters en aanklagers rechtsmiddelen te

ontzeggen na hun ontslag op grond van wet nr. 6524 uit 2014, die de Hoge Raad van Justitie reorganiseerde. Rechter en aanklagers (HSYK).

15 januari: Bekir Altun, een rechter in Turkije, die tijdens zijn ambtsperiode eerder werd beschuldigd van corruptie, het aannemen van steekpenningen en machtsmisbruik, is controversieel benoemd tot hoofd van de Justitieacademie, verantwoordelijk voor het opleiden van de toekomstige rechters en aanklagers van het land.

15 januari: De hoofdofficier van justitie van Istanbul heeft een rechtszaak aangespannen om het ontslag te verkrijgen van de voorzitter van de Istanbulse Orde van Advocaten, İbrahim Kaboğlu, en zijn uitvoerend bestuur, waarbij zij hen beschuldigen van het verspreiden van terroristische propaganda na hun oproep tot een onderzoek naar de dood van journalisten Nazım Daştan en Cihan Bilgin in Noord-Syrië.

16 januari: Het Europese Hof voor de Rechten van de Mens oordeelt dat Turkije de rechten van voormalig politiechef Ramazan Akyürek heeft geschonden door hem zes jaar lang zonder voldoende rechtvaardiging vast te houden, en beveelt Turkije hem € 6.500 aan immateriële schadevergoeding en € 250 aan kosten te betalen.

KOERDISCHE MINDERHEID

15 januari: De 2e Strafkamer van het Regionale Hof van Justitie van İzmir vernietigde de vrijspraak van Kasım Taşdoğan, die werd beschuldigd van "het maken van terroristische propaganda" voor het zingen van Koerdische liederen, en veroordeelde hem tot 1 jaar en 8 maanden gevangenisstraf.

17 januari: Zes Koerdische journalisten, waaronder Reyhan Hacıoğlu, Necla Demir en Ahmet Güneş, werden vastgehouden tijdens gecoördineerde politie-invallen in Istanbul, Van en Mersin als onderdeel van een onderzoek door het hoofdopenbaar ministerie van Istanbul, waarbij kritiek werd geuit van rechtengroepen die zie het als onderdeel van het voortdurende Turkse optreden tegen de Koerdische media en de vrijheid van meningsuiting.

16 januari: Muş Alparslan Universiteit startte een onderzoek naar een professor van de afdeling Koerdische Taal en Literatuur wegens het opnemen van Koerdische poëzieboeken in cursussen, waarbij hij beweerde dat het materiaal ongepaste politieke inhoud bevatte, ondanks dat

deze werken officieel waren goedgekeurd en beschikbaar waren in de bibliotheek van de universiteit.

ANDERE MINDERHEDEN

19 januari: Achttien jaar na de moord op de Turks-Armeense journalist Hrant Dink bekritiseerde Reporters Without Borders (RSF) Turkije omdat het er niet in slaagde gerechtigheid te waarborgen, aangezien de processen door de regerende partij AKP werden gepolitiseerd om de Gülen-beweging aan te vallen voor politiek gewin, een Het verhaal is alom bekritiseerd en niet overtuigend, waarbij controversiële beslissingen van rechter Akın Gürlek – die nu het onderzoek leidt tegen CHP-burgemeesters in Istanbul – bijzondere aandacht krijgen.

VLUCHTELINGEN EN MIGRANTEN

14 januari: In de wijk Bağcılar in Istanbul drongen ongeïdentificeerde aanvallers een huis binnen waar Syrische vluchtelingen werden ondergebracht en vielen twee kinderen aan met stenen, resulterend in de dood van de 12-jarige M.S. en verwondingen aan een ander kind.

17 januari: Voor de kust van Kuşadası in Aydın kwamen zeven vluchtelingen om het leven, en 32 werden gered nadat ze in zee waren gevallen vanuit een rubberboot die naar verluidt een stopwaarschuwing van de kustwacht negeerde. Bij zoekacties werden vier vermiste lichamen en drie overlevenden die momenteel op de intensive care liggen.

FOLTERING EN MISHANDELING

14 januari: Lokman Yalçın, een gevangene in de Bitlis Ahlat T-gevangenis die zijn straf van zeven jaar en zes maanden heeft uitgezeten, wordt op 30 december 2024 voor de vierde keer uitgesteld door de Gevangenis Administratieve en Observatieraad (CİGK) wegens nog eens drie maanden, na drie eerdere vertragingen: twee keer vier maanden en één keer drie maanden.

15 januari: Hayati Uysal, een 29-jarige die het doelwit was tijdens het harde optreden in Turkije na de staatsgreep, onthult zijn aangrijpende ervaring met marteling in detentie, waaronder zware mishandeling die leidde tot een slopende oogaandoening waarvoor een transplantatie nodig was, waardoor het systemische misbruik waarmee wordt geconfronteerd aan het licht komt door vermeende leden van de Gülenbeweging.

15 januari: Kenan Kaya, een voormalige provinciale voorzitter van de DEM-partij Hakkari en een zieke gevangene in de Samsun Kavak S-Type gevangenis die eerder twee hartaanvallen heeft gehad, heeft naar verluidt geen medicatie en ziekenhuisbehandeling gekregen.

17 januari: Journalist Gülistan Dursun, overgebracht van de vrouwengevangenis Bakırköy in Istanbul naar de gevangenis van Istanbul Marmara (Silivri), wordt geconfronteerd met een disciplinair onderzoek omdat hij weigert een identiteitskaart te dragen met het opschrift 'terreurovertreder'.